

Primjer suradnje muzeja i turizma

Međunarodna izložba cvijeća u zbirkama
Pokrajinskog muzeja u Mariboru

Andreja Vrišer
Pokrajinski muzej
Maribor

U prošlom broju *Informatica Museologica* nešto opširnije i u prvom redu kritično predstavila sam pedagošku djelatnost u Pokrajinskom muzeju u Mariboru. Na sličan način želim govoriti i ovom prilikom.

Ne javljam se zato što smo na području public relationsa u našem muzeju uradili posljednjih godina nešto bitno novo, već sa željom da obavijestim o uključivanju našeg muzeja u turistički razvoj Maribora.

Velika međunarodna priredba »Cvijeće, voće i vino«, što ju je prošle godine (1987) organizirao Turistički savez i Gradsko hortikulturno društvo, bila je održana u prostorijama mariborskoga Staroga grada. Nije novost da se turističke organizacije povezuju s muzejima i da se uključuju u njihove programe. Jednako tako nije novost gostovanje u povijesnim objektima. Prema tome, izložba i takva priredba ne bi smjele muzeju biti na štetu, već naprotiv, u njegovu korist. I upravo na takav način smo je mi, muzejski radnici, pokušali i prihvatiti. Priredba nas je privlačila i zato što smo bili svjesni njena odjeka i očekivali smo velik broj posjetilaca. Imali smo na umu iskustva iz drugih zemalja; prije nekoliko godina upoznali smo se sa stalnom izložbom cvijeća u povijesnom ambijentu i među muzejskim zbirkama u Würzburg-Marienbergu. Za priređivanje izložbe smo se odlučili zbog toga jer smo često dobivali prigovore da se muzej zatvara u sebe i da su naši »klasični« oblici djelatnosti posjetiocima premalo atraktivni, pri čemu se misli na

stalne postave i povremene izložbe. Često posjetioци sami priznaju da bi uz redovne muzejske izložbe željeli i nešto više, druga razna događanja. Ukratko, više nego dovoljno argumenata u korist turizma i hortikulturnog društva.

Do ovdje je sve lijepo teklo. No, naizgled privlačna i popularna turistička priredba donijela je muzejskim radnicima i dobrih i loših iskustava pa o njima vrijedi nešto reći.

Već u početku, prije izložbe, organizatore smo upozorili na osjetljivost izložaka i postavili stroge uvjete, a naročito smo naglasili da se svi cvjetni aranžmani trebaju podrediti muzejskom prostoru i u prvom redu eksponatima. Uvjereni da smo s tim upozorenjima bili dovoljno jasni, prepustili smo organizatorima da se pobrinu o sadržaju i koncepciji izložbe.

Spomenula sam već da je to bila velika, međunarodna izložba, koja je uz cvijeće željela predstaviti i dostignuća na području voćarstva, vinogradarstva i podrumarstva. Premda su sadržaj i opseg priredbe tj. izložbe bili dovoljno dorečeni, priredba je nadmašila zacrtane okvire, a time i poništila velik dio naših dogovora. Dogodilo se ono čega smo se kradomice pribojavali. Izlagači su u hipu ispunili ambijent Staroga grada, dvorište, stubište, a najgore je bilo u prostorima koje smo bili namijenili izložbi. Organizacija im je doslovce izmakla iz ruku. Prostor su bili prenatrpani cvijećem. Izlagači, koji su došli iz svih krajeva naše zemlje i inozemstva, nisu prethodno bili dovoljno upoznati s tim prostorima, a još manje s našim muzejskim uvjetima. Tako su začas nastali nesporazumi, zavladao je nered, i mi, muzejski radnici, pokušavali smo rješavati situaciju kako smo znali i umjeli. Zahtijevali smo prije svega da cvjetni aranžmani budu koliko-toliko u harmoniji s ambijentom i da ne ugrožavaju eksponate. Ipak, nismo uspjeli sve spasiti. Cvjećarke, koje su pripremale ikebane, lončanice i svoje umjetničke aranžmane, dakako, uvjeravale su da će ih postavljati na plastične pladnjeve, u zaštitne posudice i pomoću njih zaštititi osjetljivo furnirano barokno pokućstvo. Usprkos svim garancijama, morali smo eksponate spasavati pred najgorim – vodom. U prostorijama je uz vodu bila i prevelika vlaga. U cjelini

je, inače, u muzejskim zbirkaama bilo na okupu mnogo toga lijepoga, a s obzirom na muzejsku sredinu svega previše i premalo sadržajno izabranoga. No, gdje se cvjetni aranžman podredio prostoru i ujedno ga dopunjavao, bio je ostvaren estetski sklad. U ambijent Staroga grada bolje su se uklopili vrtlari i voćari, koji su svoj prostor imali na muzejskom dvorištu i u gradskoj loži.

Moram nešto reći i o posjetiocima i o tome kako su oni prihvatili izložbu. Moglo se očekivati da će izložba biti dobro posjećena, ali toliko ljudi, a bilo ih je 20.000, što su u četiri dana te priredbe razgledali muzejske zbirke, po svoj se prilici u muzeju tako skoro neće vidjeti. Posjetioци su dolazili iz svih krajeva Slovenije, naročito je mnogo bilo školske omladine i članova hortikulturnih društava ali i mnogo stranaca. Publika je doslovce hrlila u muzej. Razumije se da muzejski prostori, odnosno prostori nisu mogli primiti takvo mnoštvo, pa su se ljudi u zbijenoj koloni samo polako i s teškoćama kretali iz sobe u sobu. Naša je pažnja, što je razumljivo, bila potpuno usmjerena na zaštitu naših prostora. Premda su se organizatori izložbe pobrinuli za vlastite čuvare, Muzej je u akciju morao uključiti sve svoje namještenike, koji s priredbom nisu uopće imali nikakve veze. Zbog toga je za cijelo vrijeme trajanja izložbe muzejska djelatnost bila zapostavljena. Veselili smo se kada je priredba završila i konstatairali smo da, uza sve neugodnosti, ipak nije bilo većeg zla, ako zanemarimo neke manje štete na pokućstvu i parketu. Takva je ocjena naše stručne strane.

Posjetioци, koji nisu bili opterećeni muzejskim brigama, imali su, dakako, sasvim drugačije mišljenje. Ljudi su bili oduševljeni priredbom, divili su se cvijeću i uživali u prekrasnu ambijentu. Mnogi su zacijelo prvi put vidjeli i naše zbirke, pa je izložba dakle, predstavljala svojevrsnu propagandu i za muzej. Ipak, za nju smo platili previsoku cijenu.

Svjesni smo da takve izložbe sigurno ne štete muzejskoj djelatnosti. Jesmo za suradnju, ali pod strožim uvjetima. Prvenstveno ćemo takve izložbe morati ubuduće pripremati uz odlučniju riječ kustosa, koji će imati mogućnost i selekcije materijala. U prvom redu morat ćemo pooštriti brigu zaštititi muzejskih eksponata i povijesnog ambijenta. Muzej se i u budućnosti želi uključivati u turističke akcije grada. Turistički forumi morat će više uvažavati principe muzejskog rada. Naime, samo uza zajedničko rješavanje teškoća i poštivanjem želja i potreba obje strane moći ćemo izvesti moderno zamišljene turističke priredbe u dragocjenim spomeničkim ambijentima. ■

Primljeno: 4. 10. 1988.

Prijevod sa slovenskog: Branko Hodak

SUMMARY

Cooperation between the museum and tourism – The International flower exhibition in the collections of the Regional Museum in Maribor

Andreja Vrišer

The international tourist and horticultural manifestation »Fruits and Wine« took place in the premises of the Old Town of Maribor, where the Regional Museum is located. The museum took direct part in the development of tourism by organizing this manifestation. Conditions for the participants were formulated: the flower arrangements were to be adapted to the museum space and objects. Since large number of florists participated, the museum premises became at once crowded with flowers and full of humidity. The circulation of the museum public (20.000) during four days of the exhibition was difficult, and the guarding of the exhibits became a problem, so that the entire museum staff was engaged in it. Although the manifestation made great publicity for the museum, the author stresses the necessity of greater care in the protection of museum objects and historical monuments in any future action of the same type.